

Zdravstvena šola Juge Polak v Mariboru

»Radi bi šolo imenovali po borki, medicinski sestri in nosilki raznih odlikovanj, med njimi tudi medalje Florence Nightingale, po **Jugi Polakovi**, ki je po vojni delala v Mariboru, bila dobra zdravstvena delavka, predvsem pa napredno misleča družbena delavka, učiteljica in vzornica mnogim sedanjim delavcem na šoli.«

Med. sestra Juga Polak kot partizanka v NOV od leta 1941; nosilka več odlikovanj, med njimi medalje Florence Nightingale.

Tako je med drugim zapisal kolektiv zdravstvene šole Maribor v predlogu občinski skupščini Maribor, naj bi to šolo ob njeni 30-letnici poimenovali po partizanski bolničarki, nosilki spomenice 1941, medicinski sestri, ženi in skrbni materi Jugi Polak.

Od 13. maja leta 1977 je na pročelju šolske zgradbe mariborske zdravstvene šole vzidana spominska plošča, ki sporoča, da se šola imenuje po Jugi Polak.

Dan za dnem stopa mimo tega spominskega obeležja kakih 600 dijakinj, bodočih med. sester. Na slovesnosti ob jubileju šole so slišale za pogumno, požrtvovalno, neutrudljivo ženo, ki je v najtežjih dneh naše domovine našla pot med borbe za svobodo. Borila se je s puško v roki, v partizanskih bolnišnicah, ob bolniških pogradih pa za zdravje in življenje ranjencev in bolnih partizanov.

Na šoli smo ob jubileju pripravili spominsko razstavo o medicinski sestri in partizanki Jugi Polak, na osrednji svečanosti jubileja pa smo videli filmski zapis srečanja, ki ga je imel televizijski redaktor z Jugo Polakovo, preden je morala kloniti v svojem zadnjem boju proti neozdravljivi bolezni.

Sestra Juga Polak se je rodila 24. 7. 1918 v Pečuhu. Po končani gimnaziji se je odločila za študij medicine. Ni postala zdravnica, ker ji je njeno pot v ta

poklic prekrizala vojna vihra. Kljub vojni bi sicer lahko šla po poti, po kateri bi končala študij, če Juga Polak ne bi bila to, kar je bila: neustrašna, zavedna Slovenka, ki je dobro vedela, kje je njeno mesto v boju proti okupatorju. Šla je v partizane, drobna, na pogled neboljena, toda kaj kmalu je pokazala, kaj zmore. Juga Polak je bila partizanska bolničarka že leta 1941.

Med vojno vihro je tako rekoč sovražniku pred nosom, samostojno skrbela za dve partizanski bolnišnici s 120 ranjenci.

Ob delu za ranjene in bolne partizane je sama hudo zbolela. Toda tudi tedaj, ko ji je bilo najhujše, je mislila predvsem na to, kako je drugim. Tuberkuloza, za katero je zbolela v partizanih, je oslabil njen organizem, tako da si ni nikoli več opomogla. Tudi po osvoboditvi je morala zdraviti posledice vojne in zato ji ni bilo mogoče končati študija na medicinski fakulteti.

Toda Juga Polak ni mirovala, ni se predala zasluženemu počitku. Z medicinskim znanjem, ki ga je imela, in z bogatimi izkušnjami partizanske bolničarke je leta 1952 začela delati kot volonterka na zagrebški transfuzijski postaji. Leto za tem pa je prišla v Maribor na protituberkulozni dispanzer, kjer je delala kot patronažna sestra šest let. Medtem je končala šolo za medicinske sestre kot izredna slušateljica mariborske zdravstvene šole. To je storila ob zgledno opravljenem vsakdanjem delu in nenehni skrbi za tuberkulozne bolnike. Leta 1959 je morala v pokoj, zaradi težkih posledic po preboleli pljučni tuberkulozi. Ni ji bilo dano, da bi si po vsem trpljenju v življenju oddahnila. Morala je začeti nov boj, boj z rakom. To zadnjo, najhujšo bitko v svojem življenju, je med. sestra Juga Polak izgubila 24. 2. 1974.

Ko je sestra Juga Polak bila svoj poslednji brezupni boj proti bolezni, je dovolila, da je nekaj tega zabeležila tudi televizijska kamera. Pripovedovala je o sebi, o svoji nenehni borbi na življenjski poti, o vsem lepem in težkem, kar je doživela. Tudi odkriti besedi o neozdravljivi bolezni se ni izognila, kakor se ni umaknila nobeni od odgovornih nalog partizanske bolničarke, patronažne med. sestre, žene in matere.

Na spominski razstavi, ki smo jo pripravili na naši šoli Jugi Polak, so bila v razstavni vitrini tudi njena odličja. Poleg partizanske spomenice 1941 je bila medalja Florence Nightingale, najvišje mednarodno odličje, ki ga lahko dobi med. sestra.

Mednarodni komite Rdečega križa ga podeljuje sestram, ki pokažejo izredno predanost pri negi bolnikov ali ranjencev v težkih in nevarnih okoliščinah, bodisi v vojni ali pri elementarnih nesrečah in za izredne zasluge pri delu v zdravstveni službi.

Medicinska sestra Juga Polak si je to zadnje odlikovanje resnično zaslužila, priložila ga je k redu bratstva in enotnosti, redu zasluge za narod in zlatemu odličju Rdečega križa.

»Vsem nam je žal, da nas je sestra Juga zapustila. Toda, čeprav je ni več med nami, je ostala naš enkratni življenjski zgled«, je dejala dijakinja šole, ko je govorila o liku partizanske bolničarke, spomeničarke in nosilke odlikovanja Florence Nightingale. Odslej se po njej imenuje zdravstvena šola v Mariboru.